Erik Jersenius: Åke och Anders är vår tids sanna kulturhjältar

Åke Andersson och Anders Karlsson är vår tids sanna kulturhjältar.
Foto: Erik Jersenius

Årets Nyponet går till den värdigaste stipendiaten hittills. Eklunda bio är inte bara en över hundra år gammal biograf, det är en av de sista lägereldarna som lyser klart i kulturskymningen.

KRÖNIKA 28 OKTOBER 2022 20:34

Kommentera

Det här är en krönika. Åsikterna i texten är skribentens egna.

Kulturstipendiet Nyponet har kritiserats för att tilldelas aktörer som inte är sant "kulturella", Babettes Kafferi och NärCon har exempelvis påstått inte hålla måttet. Lars Winnerbäck har klokt försvarat stipendiaterna med motiveringen att alla som på något sätt verkar för att Linköping blir en mer levande stad är värda hundratusen kronor och uppmuntran.

Lars Winnerbäck lyssnar på Anders Karlsson och Åke Andersson när de berättar om sitt livskall Eklunda bio.
Foto: Victor Bomgren

När Nyponet delas ut för sjunde gången kan det inte finnas något att klaga på, Eklunda bio i Bestorp är den mest värdiga stipendiaten hittills. Anders Karlsson, Åke Andersson och de andra sliter ideellt för att hålla liv i den biograf som varit byns samlingspunkt i över ett sekel. Envetet fortsätter de att visa storfilmer, smala filmer, konstfilmer och satellitsänd opera från New York. Med tanke på det begränsade utbudet i Linköping bör stadsborna ta sig dit och uppleva bio på riktigt, långt från sina platta skärmar.

Eklunda bio har visat film i Bestorp i över hundra år.
Foto: Erik Jersenius

En marsmorgon begav jag mig till Bestorp i min turné till de biografer som fortfarande finns ute i Östergötlands byar, småstäder och bruksorter. I reportageserien "Bion mitt i byn" berättade jag om eldsjälarna runt om i landskapet.

Det som ska bli Eklunda bio byggs under 1910-talet.
Foto: Eklunda bio

Eklunda Bio under 1950-talet.
Foto: Eklunda bio

Det var en kall vinterdag. I ett fönster satt en katt och följde mig nyfiket med blicken när jag gick igenom det helt stilla och tysta samhället. Den brinnande entusiasm som Anders Karlsson och Åke Andersson mötte mig med när jag klev in i biografen kommer jag aldrig att glömma, det är ett av de journalistminnen jag alltid kommer att bära med mig. På den stora vita duken hade förberett bildspel som visade biografens hundraåriga historia, en berättelse om hur det Sverige vi nu känner faktiskt byggts genom föreningarnas engagemang för kultur och bildning.

Två coola grabbar har varit och sett John Sturgess klassiker "En man steg av tåget" på Eklunda bio 1955.
Foto: Eklunda bio

Förr var det också dans och konserter på Eklunda bio.
Foto: Eklunda bio

I över hundra år har människor samlats och upplevt gemenskap på Eklunda bio i Bestorp.
Foto: Eklunda bio

Det skymmer, publiken åldras och det är svårt att engagera yngre volontärer, men man kämpar vidare för att hålla en av de sista lägereldarna i vårt samhälle levande, en samlingspunkt där människor kan mötas och uppleva kultur tillsammans. Eklunda bio har

en gemensam utmaning med Folkan bio i Gusum, Centrumbiografen i Skänninge och alla de andra. Det är därför det är så viktigt att vi i medierna fortsätter att berätta om de stora insatser som görs för att människor ska få ta del av filmkonst och gemenskap.

Vår tids sanna kulturhjältar heter Åke Andersson och Anders Karlsson och de driver en över hundraårig biograf i Bestorp.

Erik Jersenius